

Sylwia Kłosowicz

Sprawozdanie z konferencji "Jak uczyć by nauczyć? W poszukiwaniu najlepszych metod realizacji podstawy programowej z filozofii", UKSW, Warszawa, 23-24 września 2011 r.

Studia Philosophiae Christianae 48/2, 184-193

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w kontekście nauki i w dialogu z różnymi kulturami, jest nam dzisiaj szczególnie potrzebne.

SYLWIA KŁOSOWICZ

Institut Filozofii UKSW, Warszawa

**SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
JAK UCZYĆ, BY NAUCZYĆ? W POSZUKIWANIU NAJLEPSZYCH
METOD REALIZACJI PODSTAWY PROGRAMOWEJ Z FILOZOFII
UKSW, WARSZAWA, 23-24 WRZEŚNIA 2011 R.**

Nauczanie filozofii w szkole rodzi pytanie o dobór metod pozwalających na przekazanie niełatwej wiedzy i umiejętności dzieciom i młodzieży, a zarazem dostosowanych do możliwości poznawczych uczniów. Zgodnie z nową podstawą programową z dnia 23 grudnia 2008 r., począwszy od roku 2013 filozofia będzie przedmiotem realizowanym w szkołach ponadgimnazjalnych w wymiarze 240. godzin. Uczniowie będą również mieli możliwość wyboru filozofii jako przedmiotu maturalnego, zdawanego na poziomie rozszerzonym. Zarówno treść, jak i cele zawarte w nowej podstawie programowej stanowiły punkt wyjścia do dyskusji nad sposobem ich realizacji, którą podjęli uczestnicy konferencji *Jak uczyć, by nauczyć? W poszukiwaniu najlepszych metod realizacji podstawy programowej z filozofii*. Konferencja zorganizowana została przez Wydział Filozofii Chrześcijańskiej UKSW oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Uczestników konferencji powitał prorektor, prof. UKSW dr hab. Tadeusz Klimski, który wprowadził w tematykę spotkania, zwracając między innymi uwagę na fakt, że mimo pojawiającego się zarzutu, iż filozofia to wiedza przekraczająca możliwości poznawcze uczniów, błędem i słabością systemu edukacyjnego jest brak filozofii w nauczaniu przedmaturalnym.

Następnie oficjalnego otwarcia konferencji dokonał dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, ks. prof. UKSW dr hab. Jan Krokos. Podkreślił on m.in. to, że filozofia uczy analitycznego, krytycznego

spojrzenia na wyniki każdej z dziedzin wiedzy, stanowiąc narzędzie, z którego istnienia należy zdać sobie sprawę, z którego trzeba korzystać i które warto pokazać innym. Zauważył, że konferencja ma przyczynić się do uświadomienia roli wspomnianego narzędzia, jak również do nabrania odwagi w jego wykorzystywaniu.

Następnie głos zabrał prof. dr hab. Adam Grobler z Uniwersytetu Opolskiego, przewodniczący Komitetu Nauk Filozoficznych Polskiej Akademii Nauk. W swym wystąpieniu zwrócił uwagę na to, że przyjęta przez Ministerstwo Edukacji Narodowej podstawa programowa nauczania filozofii ma profil historyczny i powstała w wyniku przekształcenia projektu posiadającego układ problemowy. Po modyfikacji podstawa programowa stała się niespójna, ponieważ brak jest zgodności zawartych w niej celów z treściami. Zadaniem konferencji jest zaproponowanie takich rozwiązań na gruncie metodycznym, aby możliwe było znalezienie równowagi podczas realizacji podstawy programowej.

W pierwszej sesji plenarnej prowadzonej przez prof. UKSW, ks. dr. hab. Macieja Bałę – prodziekana Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej – pierwszy referat zatytułowany *Filozofia jako przedmiot szkolny. Główne założenia podstawy programowej z filozofii. Cele i możliwe strategie* wygłosił dr Maciej Woźniczka z Akademii Jana Długosza w Częstochowie. Przedstawił on konteksty kulturowe, czynniki polityczne oraz czynniki właściwe współczesnemu stanowi dydaktyki, warunkujące aktualną sytuację nauczania filozofii w szkole. Zdaniem prelegenta, w nauczaniu filozofii mamy do czynienia z zapóźnieniem kulturowym wyrażającym się m.in. w braku potrzeby filozofowania. Filozofia nauczana w szkole musi być inna niż ta akademicka, winna ona mieć charakter edukacyjny, wychowujący, wzmacniając takie cechy, jak: indywidualność, podmiotowość i odpowiedzialność.

Realizacja nowej podstawy programowej stawia nauczycielowi filozofii bardzo wysokie wymagania, na co zwróciła uwagę dr Irena Trzeniecka-Schneider z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w referacie zatytułowanym *Garść uwag praktycznych na temat realizacji podstawy programowej*. W ocenie prelegentki z jednej strony

w ramach programu istnieją białe plamy, a z drugiej – jest on wielu miejscach zagęszczony. Realizacja całego szeregu problemów uwzględnionych w podstawie programowej jest ponadto niemożliwa bez znajomości podstaw logiki. Prelegentka zauważyła również potrzebę opracowania dodatkowych wypisów z tekstów filozoficznych. Winny one być krótkie, ale bardzo trafnie dobrane. Teksty o charakterze filozoficznym są, jej zdaniem, trudne dla młodzieży nie tylko ze względu na ubogi słownik, jakim dysponuje uczeń, ale i ze względu na brak wcześniejszej edukacji filozoficznej.

Niełatwą rzeczą jest nauczanie ontologii, dlatego też godnym odnotowania jest referat, wygłoszony przez prof. KUL, dr. hab. Jacka Wojtysiaka z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W wystąpieniu zatytułowanym *Ontologia. Cele i metody nauczania* prelegent zaznaczył, że w szkole najważniejszy jest nauczyciel. Podręczniki, program, podstawa programowa są tylko pomocami. Zwrócił również uwagę na fakt, że nie należy zaczynać lekcji od nazw czy też od sporów o nazwy. Celem dyscypliny, jaką jest filozofia, jest odpowiedź na pytania, bo odpowiedzi budują rusztowanie obrazu świata. Prelegent zarzucił podstawie programowej, że zaczyna się w niej nie od pytań, lecz od odpowiedzi. Metoda nauczania filozofii przebiega tymczasem na trzech etapach: (1) zadać pytanie, (2) pokazać wagę pytania, (3) szukać odpowiedzi na pytanie. Dobry nauczyciel zaczyna od pytania, zły – zaczyna od tez, które są ukrytymi odpowiedziami. Filozofia jest dialogiem na temat właściwego rozumienia świata. Należy zachęcić uczniów, by włączyli się w ten dialog, przedstawiając własne argumenty i próbując zrozumieć innych.

O potrzebie wychodzenia w nauczaniu filozofii od zadawania pytań mówił także prof. dr hab. Adam Grobler w referacie zatytułowanym *Logika i epistemologia. Cele i metody nauczania*. Zaznaczył on, że w nauczaniu chodzi o nabycie przez ucznia umiejętności intelektualnych. Trzeba uczyć tego, że filozofia jest dialogiem. Prof. Grobler krytycznie odniósł się do modelu zaproponowanego przez Władysława Tatarkiewicza; w tym modelu każdemu filozofowi przypisany jest osobny rozdział. Prelegent stwierdził także, że umiejętności logicz-

nych należy uczyć przy okazji przekazywania treści filozoficznych, a nie osobno.

Po tym wystąpieniu miała miejsce dyskusja, która dotyczyła przede wszystkim zagrożenia usunięcia filozofii jako przedmiotu maturalnego, a w konsekwencji zupełnego wyeliminowania jej z programu nauczania, jak również problemu braku nauczania filozofii młodszych dzieci.

Sesję popołudniową poprowadził ks. prof. UKSW, dr hab. Ryszard Moń. Ważnym zagadnieniem, które przywołał dr Krzysztof Wojcieszek z Wyższej Szkoły Nauk Społecznych Pedagogium, jest sprawa najważniejszych metod. W referacie zatytułowanym *Współczesna filozofia człowieka. Propozycje metod nauczania*, prelegent podkreślał, że zajęcia z filozofii powinny przede wszystkim cieszyć i pociągać tych, którzy w nich uczestniczą. Zaznaczył, że celem zrewidowania własnych osiągnięć warto przeprowadzać ankiety ewaluacyjne, pytając uczniów przede wszystkim o zrozumiałość zajęć oraz przydatność osobistą treści zaproponowanych przez wykładowcę. W ocenie prelegenta sukces dydaktyczny zapewnia uświadomienie sobie, że uczeń ma swoją suwerenność i podmiotowość oraz że w pojmowaniu intelektualnym każdy człowiek jest uzależniony od swego ciała. Uczeń jest samodzielnym odkrywcą, dla którego nauczyciel ma generować znaki. Nauczyciel ma zatem pomóc uczniom w samokształceniu. Jego zadaniem jest klasyfikacja ujęć poznawczych ucznia. Warunkiem „przedwstępnym” tej klasyfikacji jest szacunek dla osoby. W ocenie prelegenta najważniejsze w nauczaniu filozofii jest bycie zrozumiałym i zaakceptowanym jako nauczyciel.

Nowe sformułowanie podstawy programowej z filozofii nie pozostaje bez wpływu na nauczanie w szkole etyki. Nic więc dziwnego, że jeden z prelegentów, mgr Paweł Kołodziński, w referacie zatytułowanym *Modele nauczania etyki a podstawa programowa z filozofii*, przekonywał, że nauczanie filozofii i etyki nie jest *de facto* możliwe, gdyż wszyscy jesteśmy zanurzeni w etyce. Podczas lekcji etyki staramy się doskonalić tak, by być lepszym człowiekiem. W związku z tym, że myślenie etyczne domaga się myślenia fundamentalnego, każdy na-

uczyciel etyki musi sobie zadać pytanie, czy jest moralistą (chce pouczać), czy też filozofem (zdaje sobie sprawę z tego, czego nie wie).

W ramach nowej podstawy programowej obecne są również zagadnienia z zakresu filozofii polityki. Im także poświęcono sporo uwagi. Próbę odpowiedzi na pytanie o skuteczne metody w nauczaniu tej dziedziny filozofii podjął mgr Marcin Szymański – nauczyciel filozofii i etyki w Opolu, który w swoim wystąpieniu zatytułowanym *Filozofia polityki – jak jej uczyć?* zaznaczył, że praca z uczniami nie może stanowić powielenia pracy na uczelni. Zdaniem prelegenta, filozofia, w tym również filozofia polityki, powinna pełnić funkcję praktyczną w ten sposób, że wykształci w uczniach bardzo silną postawę krytyczną i sceptyczną, nauczy stawiać pytanie: „dlaczego” i rozumieć, że każdy ma udział w tym, czym jest i jakie jest państwo. W nauczaniu filozofii polityki istotną rolę odgrywa świadoma dekonstrukcja myślenia oraz stosowanie metod aktywizujących.

W trakcie dyskusji uczestnicy konferencji zwrócili uwagę na metody w nauczaniu filozofii. Podkreślali rolę metod aktywizujących, które mogą być skuteczne nawet w bardzo licznych grupach, ponieważ najważniejsza jest nie metoda, ale aktywność nauczyciela. Poruszono również temat pracy z małymi dziećmi, w której wykorzystuje się przestrzeń, ruch i zabawę jako punkt wyjścia do tego, aby zacząć mówić o świecie. Zaznaczono, że nauczyciel powinien nie tylko zwracać uwagę na to, czego uczniowie potrzebują, lecz również podejmować treści, których ważności uczniowie sami się nie domyślają.

Oprócz części plenarnej obrady prowadzono w dwóch grupach. Sesję I, której przewodniczyła dr Sabina Zalewska, rozpoczęło wystąpienie dr. Pawła Walczaka z Uniwersytetu Zielonogórskiego, zatytułowane *Kim jest uczeń filozofii? Próba profilowania*. Stawianie pytań o to, kim dzisiaj jest uczeń, o czym myśli, jakie są jego aspiracje, jaki jest jego świat, jest istotne zwłaszcza wobec powszechnego w polskiej szkole zjawiska „mijania się”. Prelegent podjął próbę odpowiedzi na powyższe pytania na podstawie danych zawartych w *Raporcie Młodzi 2011, Raport z badań OECD PISA 2009* oraz na podstawie własnych badań (Zielona Góra, wrzesień 2011). Z badań wynika, że polskiej

młodzieży brak jest umiejętności czytania i interpretacji, których rozwój zapewnia nauka w szkole filozofii, zaś poziom wiedzy filozoficznej uczniów liceów ogólnokształcących jest bardzo niski.

Ważne w nauczaniu filozofii są nowe sposoby kształcenia. Dlatego na uwagę zasługuje wystąpienie dr Agnieszki Tomasik – nauczycielki liceum z Gdańska – zatytułowane „...Żeby nie ogłupieć”. *Czego oczekują uczniowie od lekcji filozofii w szkole*, w którym prelegentka zaprezentowała ideę nowoczesnego ucznia i nowoczesnej szkoły. Zauważyła ona, że uczeń na co dzień obcuje z e-tekstem, zaś w szkole jest porażony dziełem literackim, które cechuje linearność, uporządkowanie i obszerność. Zaproponowała stosowanie w nauczaniu filozofii metody „kija i marchewki”, polegającej na tym, że bawiąc uczymy, a ucząc bawimy. W ramach metody można zastosować strategie takie, jak: wprowadzanie do nauczania filozofii tekstów kultury, wśród których wzrastał uczeń; zadawanie prac w taki sposób, aby uczniowie wyszukiwali informacje na stronach internetowych; pracę z plasteliną i klockami Lego.

W referacie zatytułowanym *Koncepcje podstawy programowej z filozofii w latach 1997-2001*, który wygłosił dr Andrzej Marek Nowik, został ukazany przebieg prac nad przygotowaniem podstawy programowej z filozofii w latach 1997-2001. W ich trakcie postulowano zachowanie historycznego układu treści podstawy programowej, ale zintegrowanej z innymi przedmiotami, zwłaszcza z językiem polskim.

W czasie II Sesji, prowadzonej przez dr. Macieja Woźniczkę, wystąpili: dr Zbyszek Dymarski z referatem: *Obraz jako inspiracja dla przed-filozoficznego i filozoficznego namysłu. W kierunku dydaktyki filmu*, dr Małgorzata Konarzewska z referatem: *Program nauczania filozofii w ramach matury międzynarodowej I B* oraz prof. UKSW, ks. dr hab. Maciej Bała z referatem: *Akademia Młodego Filozofa IF UKSW jako nowatorski projekt nauczania filozofii*.

Podczas ostatniej sesji pierwszego dnia konferencji odbyło się spotkanie z Krystyną Szumilas, sekretarzem stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, oraz zastępcą dyrektora Departamentu Programów Nauczania i Podręczników (DPN), Zenonem Frączkiem. W swym

wystąpieniu minister Szumilas stwierdziła, że nie musimy się przekonywać, że filozofia jest ważna i powinna być obecna w systemie szkolnym. Istotne jest jednak to, aby rozmawiać o tym, jak sprawić, by była ona bardziej powszechna w szkole, czemu służyć ma m.in. nowa podstawa programowa z 23 grudnia 2008 r., dająca uczniom możliwość zdawania na maturze filozofii na poziomie rozszerzonym. Zapewniła również, że wszelkie ustalenia, dotyczące nauczania filozofii w szkole, podejmowane będą w atmosferze merytorycznej dyskusji, w której trakcie będzie brane pod uwagę stanowisko wszystkich ekspertów.

Następnie uczestnicy konferencji mieli możliwość zadawania pytań. Poruszono m.in. zagadnienie potrzeby nauczania filozofii od pierwszych klas szkoły podstawowej, a także braku przestrzeni w polskiej szkole na nauczanie logicznego myślenia. Minister zwróciła uwagę na fakt, że oprócz filozofii jest wiele przedmiotów wartych nauczania, ale jednocześnie czas dziecka jest ograniczony, w związku z czym, należy wybierać, uwzględniając obowiązujące kanony i zgodę społeczną. Zaznaczyła, że metody argumentowania, których naucza się w trakcie lekcji filozofii, powinny być obecne na każdym przedmiocie, dlatego należy podjąć prace ukierunkowane na poprawę standardów kształcenia nauczycieli.

W dyskusję włączył się również dr K. Wojcieszek, przekonując, że każda decyzja o usunięciu filozofii z egzaminu dojrzałości ma ogromne znaczenie z punktu widzenia potrzeb wychowawczych. Wskazał on na rolę poczucia koherencji, które jest najlepiej kształtowane przez filozofię, oraz na związek między zachowaniem ludzi a ich samoświadomością.

Poruszono również problem nauczania etyki w szkole i stwarzania sztucznego konfliktu między nauczaniem religii i etyki, braku etatów dla etyków i niezatrudniania ich na równych prawach z nauczycielami religii, a także obecnej w szkołach praktyki pozostawiania bez opieki dzieci nieuczęszczających na lekcje religii. Minister przypomniała, że zgodnie z przepisami, jeżeli w szkole jest choć jedno dziecko, które zadeklaruje chęć uczestniczenia w lekcjach etyki, to szkoła ma takie lekcje zorganizować.

W trakcie dyskusji dr A. Tomasik podkreśliła, że nauczyciel, będąc w nowoczesnej edukacji kluczowym ogniwem, musi się uczyć przez całe życie. Ważne jest jednak funkcjonowanie instytucji dającym nauczycielom możliwość ustawicznego kształcenia. W odniesieniu do standardów kształcenia nauczycieli minister zauważyła, że uczelnie wyższe są zobligowane do określenia, jakie umiejętności będzie posiadał absolwent. Ponadto zostanie uruchomiony projekt ze środków unijnych – centra rozwoju edukacji, które mają tworzyć praktycy sprawdzeni w swojej dziedzinie, mogący towarzyszyć innym w pracy i w rozwiązywaniu problemów.

Kończąc pierwszy dzień konferencji, prof. A. Grobler podziękował minister za środki udostępnione na zorganizowanie konferencji i wyraził nadzieję, że jest to dopiero początek współpracy.

Drugi dzień konferencji rozpoczęła sesja, którą poprowadzili dr Małgorzata Konarzewska oraz mgr Marcin Szymański. Dominowała w niej tematyka metodyczna.

Wobec ciągłych zmian sytuacji szkolnej koniecznym wydaje się nie tylko rozwój i doskonalenie tradycyjnych metod nauczania, lecz także szukanie nowych metod dydaktyki, na co zwrócił uwagę mgr Szymon Dąbrowski – doktorant na Uniwersytecie Gdańskim, nauczyciel filozofii, etyki i religii w referacie zatytułowanym *Inkontrologia pedagogiczna jako poszukiwanie nowej metody edukacyjnej*. Prelegent przywołał zarzuty, jakie formułuje się wobec dydaktyki ogólnej i wskazał na alternatywne modele i nurty w pedagogice. Ostatnia część wystąpienia dotyczyła inkontrologii pedagogicznej w sensie ścisłym, będącej teorią spotkania, związaną z filozofią dialogu. Zdaniem prelegenta, inkontrologia pedagogiczna stanowi odpowiedź na stan dzisiejszej sytuacji szkolnej i dydaktyki ogólnej (akademickiej), w której szkoła polega na „mijaniu się”. Przyjmując założenia inkontrologii pedagogicznej, edukacyjność i uczenie na poziomie szkolnym są oparte na spotkaniu osób i spotkaniu w rzeczach z innymi.

W skutecznym nauczaniu filozofii ważne jest uświadomienie sobie oraz poddanie analizie celów kształcenia zawartych w podstawie programowej. Warto zatem wskazać na treści zawarte w referacie za-

tytułowanym *Sposoby analizy i interpretacji tekstów w założeniach celów kształcenia metody programowej*, który wygłosił mgr Paweł Mroczkiewicz. Prelegent zwrócił najpierw uwagę na cele kształcenia zawarte w podstawie programowej, tj. odbiór wypowiedzi, tworzenie wypowiedzi oraz analizę, a później – na różnice w celach podstawy programowej, biuletynu maturalnego i informatora maturalnego.

Filozofia jako przedmiot szkolny istnieje zawsze razem z innymi przedmiotami, nauczany za pomocą swoich metod. Godnym odnotowania wydaje się zatem pytanie o możliwą korelację na płaszczyźnie metod. Zagadnienie to podjęli dr Wanda Kamińska oraz mgr Marian Jasiński w referacie: *Filozofia a inne przedmioty. Próba ukazania możliwej korelacji na płaszczyźnie metod*. W pierwszej części wystąpienia mgr Marian Jasiński zaznaczył, że w teorii szkolnego programu nauczania chodzi o znalezienie złotego środka między indywidualnymi i społecznymi oczekiwaniami wobec systemu edukacji, a konkretnymi treściami kształcenia. Nauczyciel, będąc podmiotem swoich metod nauczania, powinien zadać sobie pytanie: dokąd chce zajść ze swoimi uczniami oraz jakim sposobem chce to uzyskać. Następnie dr Wanda Kamińska starała się pokazać, że chcąc wyeksponować metody, z nawyku eksponujemy relację między celem a metodą. Nie warto jednak w przypadku metod poruszać fundamentalnych zagadnień, na które nie znajdziemy odpowiedzi, np. odpowiadać na pytanie J. Deweya: dziecko czy wiedza? Powinniśmy sobie postawić pytanie o korelację między metodami, tj. czy i jak jest ona możliwa. Niezależnie od przedmiotu, którego uczy, wszystkie metody nauczania opierają się na ogólnych metodach myślenia. Wejście w specyfikę przedmiotu jest warunkiem postępu w teorii dydaktyki filozofii.

W ramach podsumowania sesji odbyła się dyskusja, w której wzięli udział m.in. prof. dr hab. A. Grobler, dr W. Kamińska, dr I. Trzyniecka-Schneider, mgr P. Kołodziński, mgr Sz. Dąbrowski oraz mgr P. Mroczkiewicz. Podkreślono ważność roli nauczyciela. W ocenie mgr. P. Kołodzińskiego, bycie świadomym nauczycielem jest obowiązkiem moralnym. Poruszono również problem standaryzacji egzaminów maturalnych.

Następnie uczestnicy konferencji, podzielnymi na trzy grupy, wzięli udział w warsztatach zatytułowanych *Jak kształcić własne kompetencje nauczycielskie w zakresie spójności celów i metod nauczania?* Zajęcia dla Grupy A: *Metoda warsztatowa w pracy nauczyciela filozofii* poprowadziła mgr Renata Skorczyńska (Ekspert OKE Kraków), w Grupie B – mgr Hanna Diduszko ze Stowarzyszenia PHRONESIS (*Metoda zabawy filozofią i zabawy z filozofią. W jaki sposób można o trudnych rzeczach mówić, wykorzystując metody aktywizujące?*), zaś w Grupie C – Ekspert OKE Łódź mgr Zbigniew Zdunowski – *Wybór zagadnień ciekawych, ale ważnych dla uczniów typu: spór o zmianę i tożsamość, relatywizm i antyrelatywizm.*

Na zakończenie konferencji prof. A. Grobler, dziękując prelegentom i wszystkim uczestnikom za udział, zaznaczył, że spotkanie to nie kończy pracy nad „metodami realizacji podstawy programowej z filozofii”, lecz ją zaczyna, oraz wyraził nadzieję, że jest możliwe, aby tę podstawę we właściwy sposób zrealizować.

Zamknięcia konferencji dokonał dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej ks. prof. UKSW dr hab. J. Krokos, który podziękował wszystkim uczestnikom i zaprosił na następne spotkanie.

MAGDALENA PŁOTKA

Instytut Filozofii UKSW, Warszawa

KATARZYNA WASILEWSKA-ZEMBRZUSKA

Instytut Filozofii UKSW, Warszawa

FILOZOFIA NA IV KONGRESIE MEDIEWISTÓW POLSKICH

W dniach 19-21 września 2011 roku na Wydziale Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbył się IV Kongres Mediewistów Polskich. Organizatorem Kongresu był Komitet Stały Mediewistów Polskich, którego założycielem i przewodniczącym jest prof. Wojciech Fałkowski. Inauguracja obrad miała miejsce w reprezentacyjnej auli Collegium Minus przy ulicy Wieniawskiego. Kongres obejmował 15 sekcji, 149 referatów, a także „wolną trybunę